

SEYDİKEMER İLÇESİNİN (MUĞLA) NÜFUS ÖZELLİKLERİ

Araştırma Makalesi / Research Article

Bozyiğit, R., Bozyiğit, S. (2021). Seydikemer İlçesinin (Muğla) Nüfus Özellikleri. *Kapadokya Coğrafya Dergisi*, 1(5).

Geliş Tarihi: 27.08.2021

Kabul Tarihi: Editör tarafından girilecektir.

E-ISSN:

Doç. Dr. Recep BOZYİĞİT
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü

fethiye.kemer@gmail.com.

ORCID No: 0000-0002-9790-1168

Uzman. Süzan BOZYİĞİT
İsmail-Adile Avcan İmam Hatip Ortaokulu
stbozyigit@gmail.com.

ORCID No: 0000-0001-8759-4582

ÖZ

“Seydikemer İlçesinin Nüfus Özellikleri” adlı çalışmanın amacı, ilçe nüfusunun özelliklerini belirlemek orta ve uzun vadede yapılacak çalışmalarda nüfusun katkısını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda ilçe hakkında TÜİK, Seydikemer İlçe Nüfus Müdürlüğü, İlçe Sağlık Müdürlüğü, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınan veriler incelenmiş gerekli tablolar oluşturulmuş ve Türkiye nüfus verileri ile kıyaslanarak yorumlamalar yapılmıştır.

Önceki adı Kemer olan, Seydikemer 2012 yılında çıkarılan bir kanunla, İlçe statüsüne kavuşmuştur. 2020 TÜİK verilerine göre; Seydikemer’de nüfus artış hızı % -0,5, 0-14 yaş grubu nüfusu %16.7 ile ülke değerinin altında (%38), 65 yaş üstü nüfusu ise (%16,42) ülke değerinin(%14) üstündedir. İlçe erkek nüfusu 31 879 ile %52, kadın nüfusu ise 29 427 ile %48’lik bir oran teşkil etmektedir. Medeni durumda; bekar erkeklerin fazla, boşanmış kadınların azlığı, eşi ölenlerde ise kadınların fazla olması dikkati çeker. İlçede kısa ve uzun süreli göçler mevcuttur. Kısa süreli göçler yayla göçü, mevsimlik işçi göçü iken uzun süreli göçler doğal afet, işsizlik, eğitim amaçlı olduğu tespit edilmiştir. İlçe nüfusunun dağılımda; ilçe merkezi, verimli topraklar, su kaynakları ile yeryüzü şekilleri etkili olmuştur. 2020 yılında en fazla nüfus; Eşen (3 693), Karadere (3 177), Cumhuriyet (3 040), Gerişburnu (2 123), Kumluova (2 787), mahallerinde toplanmıştır. Nüfus yoğunluğu, 30.2 kişi/km²’dir.

Seydikemer nüfusunda, okuma yazma bilmeyenlerin oranı %3.16, okuryazar ancak eğitimsizlerin oranı 8.2 olması yanında bu oranlarda kadın nüfusun fazlalığı söz konusudur.

Sonuç olarak ilçe nüfusu (2020), 61 306 kişi, nüfus artışı ve oranının azaldığı, erkek nüfusun fazlalığı(%52), eğitim düzeyi düşük, nüfusun çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu, sağlık hizmetlerinin yeterli olmadığı görülmektedir. İlçe doğal, tarihi ve kültürel potansiyelini bu nüfus özellikleri ile kullanması mümkün görülmemektedir. Bu konuda yerel yönetimler ile Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı koordineli çalışarak yöre insanını nitelikli kılacak projeleri geliştirmesi ve bu projelerin hayata geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Seydikemer İlçesi1, Nüfus2, Özellik3.

POPULATION FEATURES OF SEYDİKEMER DISTRICT (MUĞLA)

ABSTRACT

The aim of the study named "Population Characteristics of Seydikemer District" is to determine the characteristics of the population of the district and to reveal the contribution of the population with studies to be carried out in the medium and long term. For this purpose, the data obtained from TUIK, Seydikemer District Population Directorate, District Health Directorate, District National Education Directorate were examined, necessary tables were created and interpretations were made by comparing them with Turkey's population data.

Seydikemer, whose previous name was Kemer, gained the status of a district with a law enacted in 2012. According to 2020 TUIK data; The population growth rate in Seydikemer is -0.5%, the population in the 0-14 age group is 16.7%, below the country value (38%), and the population over 65 (16.42%) is above the country value (14%). The male population of the district is 52% with 31 879, and the female population is 48% with 29 427. in marital status; It is noteworthy that single men are high, divorced women are few, and women whose spouses have died are high. There are short and long term migrations in the district. It has been determined that while short-term migrations are plateau migration and seasonal worker migration, long-term migrations are for natural disasters, unemployment and education purposes. In the distribution of the district population; district center, fertile lands, water resources and landforms were effective. The highest population in 2020; It was collected in Eşen (3 693), Karadere (3 177), Cumhuriyet (3 040), Gerişburnu (2 123), Kumluova (2 787). The population density is 30.2 persons/km².

In Seydikemer population, the rate of illiterate people is 3.16%, the rate of literate but uneducated is 8.2, and there is an excess of female population at these rates.

As a result, it is seen that the population of the district (2020), 61 306 people, population growth and its rate have decreased, the male population is high (52%), the education level is low, the majority of the population is primary school graduates, and health services are not sufficient. It is not possible for the district to use its natural, historical and cultural potential with these population characteristics. In this regard, it is recommended to develop and implement projects that will make local people qualified by working in coordination with the local administrations, the Ministry of National Education, the Ministry of Culture and Tourism.

Keywords: Seydikemer District1, Population2, Feature3.

1. Giriş

Nüfus, belirli bir zaman aralığında belirli bir mekânda yaşayan insan sayısı olarak tanımlanmaktadır (Doğanay, 1997: 13). Nüfus konusu sosyal bilimlerin birçok alanı açısından önem taşımaktadır. Özellikle Sosyoloji, İktisat ve Siyaset Bilimi nüfus konusu üzerine yoğun araştırmaların yapıldığı alanlardır. 19. yüzyıldan itibaren nüfus konusu üzerine daha çok yoğunlaşmış, bu alanda önemli çalışmalar yapılmıştır (Gelekçi, 2015: 587). Günümüzde de nüfus ve özelliklerine yönelik çalışmalar güncelliğini korumaktadır. Nüfus, gerek çevreye ve gerekse gelişmişliğe etkisi açısından üzerinde önemle durulması gereken bir olgudur. Nitekim herhangi bir sahada, insanın çevre üzerindeki etki derecesi, öncelikle nüfus miktarı ve yoğunluğuna bağlı olmakla beraber nüfusun ekonomik, kültürel ve teknik seviyesi de bu açıdan önemlidir (Tanoğlu, 1969: 29). Çevreyi daha iyi anlamak, çevreden daha iyi yararlanmak, çevreyi ve çeşitli konularda daha iyi planlama yapabilmek için bir yerin nüfus özelliklerinin iyi bilinmesi gerekir. Nüfus ile ilgili çalışmalar çok eskilerden beri yapılmaktadır. Nüfusun ayrıntılı şekilde bilinmesi karşılaştırmalar ve yönlendirmeler yapmak açısından önem taşır (Yazıcı, 1997; Emiroğlu, 1988).

Yeryüzünün farklı coğrafi görünüm kazanmasında rol oynayan dünya nüfusu, yirminci yüzyılın ikinci yarısında daha önce tahmin edilemeyen bir hızla artış eğilimine girmiştir (Tümertekin ve Özgüç, 2020: 212). Dünya nüfusundaki artışın bir benzeri de Türkiye nüfusunda yaşanmıştır. Ülkemizdeki nüfus artışı ile beraber çarpık kentleşme, göç, çevre sorunları (hava, su, toprak, gürültü, görüntü kirliliği...), eğitim ve sağlık hizmetlerinde aksaklıklar, suç oranlarında artış gözlenmiştir. Ancak günümüzde nüfus artış hızı azaldığı dikkati çekmektedir. Sonuç olarak nüfusun orantısız artması kadar azalması da bir problem olarak karşımızda durmaktadır.

Günümüz Türkiye'sinde nüfus artış hızının azalması yeni nüfus politikalarının devreye sokulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu konuda P. Vidal de la Blache "İnsan bütün coğrafyanın esasını oluşturur" sözü nüfusun temel dayanağı olan insana dikkat çekmektedir (Tümertekin ve Özgüç,

2020). Özey, (1996); “ Kalkınmış ve dünya hâkimiyetinde söz sahibi olabilen bir müslüman Türkiye için, her Türk ailesinin bakabileceği ve yetiştirebileceği kadar maksimum düzeyde çocuk sahibi olması gerekmektedir” demektedir (Özey, 1996: 130).

Nüfusun miktarı kadar nitelikleri de önem taşımaktadır. Seydikemer ilçesinin nüfus özellikleri adlı çalışmada ilçe nüfusunun artışından ziyade nitelikleri üzerinde durulmuş, bu konuda neler yapılabilir sorusuna cevap aranmıştır.

Seydikemer ilçesi nüfusunun özellikleri üzerinde yeryüzü şekilleri, iklim, su kaynakları, toprak, bitki örtüsü, yaşam tarzı, ulaşım, tarım, hayvancılık, turizm gibi faktörlerin etkileri görülmektedir.

Seydikemer ilçesi, Türkiye'nin güneybatısında, Muğla iline bağlı bir ilçedir. Toprakları Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü'nde yer almaktadır. Seydikemer ilçesinin kuzeyinde Altınyayla, kuzeydoğusunda Korkuteli ve Elmalı; güneydoğusunda Kaş, güneyinde Akdeniz, batısında Fethiye ve kuzeybatısında da Çameli yer alır. İlçe, 36° 17' - 37° 02' kuzey enlemleri ile 29° 07' -29° 48' doğu boylamları arasında, 2028,37 km² yüz ölçümüne sahiptir (Bozyiğit, 2020: 695).

Seydikemer ilçesinde yüksek kesimlerde yaygın olarak kalker, dolomitik kalker, ofiolitik melanaj, harzburgit, dünit; ova ve vadi tabanı ile çevresinde kıltaşı, kumtaşı, konglomera, kalker ve alüvyonlar yer almaktadır (Şenel vd., 1989, 1995, Bozyiğit, 1997). İlçenin en yüksek kesimleri, kuzeyinde ve doğusunda bulunmaktadır. Kuzeyinde, Boncuk Dağları; doğusunda Akdağ (3024 m) ve Erendağı (2677 m); kuzeybatısında Çaldağ (2184 m), Rahat Dağı (1259 m), Haticeana Dağı (1079 m); güneybatısında Babadağ (1975 m), Almacık Dağı, Avdankaya T. (1152 m) ve Sandakdağı (1009 m) yer almaktadır. İlçenin ovalık kesimler: Yukarı ve Aşağı Seki Ovaları, Eşen Çayı Vadi tabanı ovaları (Ortaköy Ovası, Seydikemer Ovası, Kabağağaç-Kadıköy) ile delta ovasından oluşmaktadır. Seydikemer ilçesinin hidrolojik unsurları arasında Eşen Çayı ve kolları, su kaynakları ile gölleri (Girdev, Yazır) gelmektedir. Seydikemer ilçesinde kıyıya yakın kesimlerinde Akdeniz iklimi, yüksek kesimlerde karasal iklimin etkileri görülmektedir. İlçede sıcaklık ve yağış değerleri farklılık göstermektedir. Kıyıya yakın kesimlerde yıllık ortalama sıcaklık (Eşen 18.2 °C, Seydikemer'de 17.4 °C) ve yağışın (Eşen, 915.3 mm, Seydikemer 812.5 mm) yüksek; iç kesimlerde ise (Seki'de yıllık ortalama sıcaklık 12.7 °C; yıllık ortalama yağış 453.6 mm) düşük olduğu tespit edilmiştir (D.M.İ., 2015).

Etüt sahasının ova ve vadi tabanlarında maki bitki toplulukları yer almaktadır. 1000 metrenin üzerindeki yükseltilerde makiler ortadan kalkmakta; bunların yerine kızılçam (*Pinus brutia*), köknar(*Abies cilicica*) ve meşe(*Quercus ssp.*) türleri almaktadır. 1300-1450 metrelerde karaçam (*Pinus nigra*), meşe(*Quercus ssp.*), karma ormanı; 1450-2000 m arası sedir (*Cedrus libani*); 2000-2200 m arasında da adı ardıç (*Juniperus communis*) toplulukları bulunmaktadır. Yörede doğal bitki örtüsünün gür ve örtülülük oranı %71.12 olarak tespit edilmiştir (Bozyiğit, 2020:697).

Seydikemer ilçesinde 6 büyük toprak grubu mevcuttur. Ova ve vadi tabanlarında alüvyal, vadi yamaçlarında kolüvyal, yüksek kesimlerde kahverengi orman ve kırmızı Akdeniz toprakları yaygındır (Bozyiğit, 2020:699).

Seydikemer ilçesi topraklarında, 65 mahalle yerleşmesinde toplam 61 306 kişi (TÜİK, 2021) yaşamaktadır. Bu nüfusun geçim kaynakları arasında tarım ve hayvancılık önemli yer tutmaktadır.

“Seydikemer İlçesinin Nüfus Özellikleri” adlı çalışmanın amacı ilçe nüfusunun özelliklerini belirlemek orta ve uzun vadede yapılacak çalışmalara nüfusun katkısını ortaya koymaktır.

2. Yöntem

“Seydikemer İlçesinin Nüfus Özellikleri” konulu çalışma, konu tespiti yapıldıktan sonra TÜİK, Endeksa, Seydikemer İlçesi Kaymakamlığı, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile Seydikemer İlçe Müftülüğünden istatistik veri elde etme yoluna gidilmiştir. Daha sonra elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Daha sonra elde edilen veriler analiz edilerek coğrafya biliminin prensipleri doğrultusunda değerlendirilerek araştırmanın yazım aşaması gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Seydikemer İlçesinin Nüfus Özellikleri

3.1.2. Nüfus Miktarı ve Artış Özellikleri

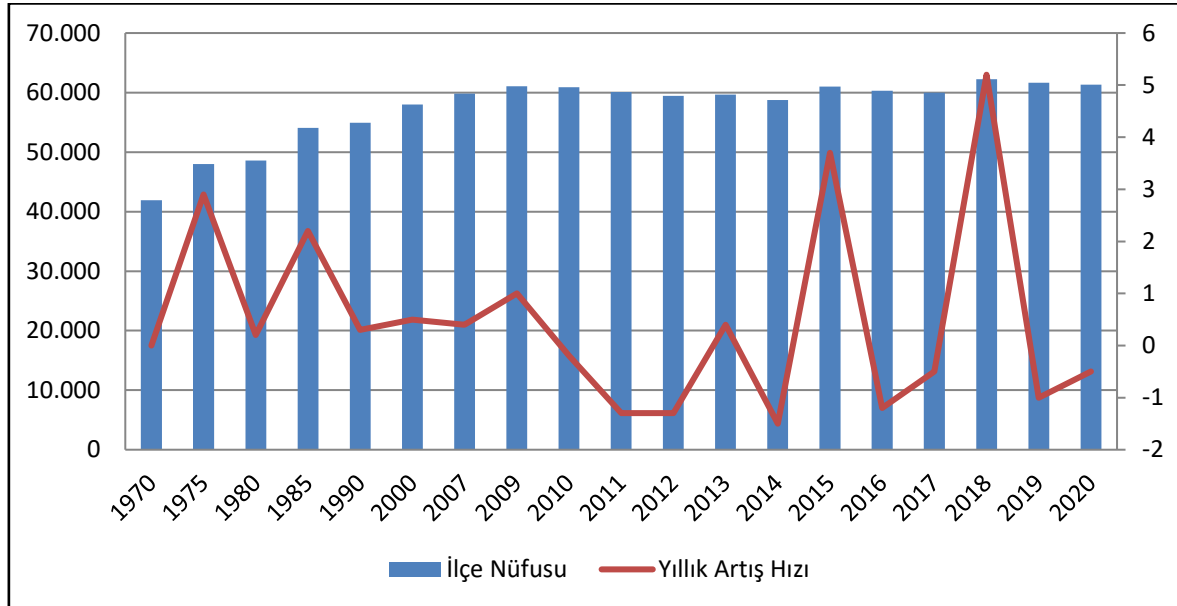
Daha önce Fethiye'ye bağlı bir belde olan Kemer, 2012 yılında çıkarılan bir kanunla Seydikemer ilçesine dönüştürülmüştür. Seydikemer yakın bir geçmişte ilçe statüsü aldığı için nüfus bakımından da hesaplamalar güçleşmiştir. Bu çalışmada, Seydikemer ilçesinin nüfusu, 1970-2000 yılları arası 5 er yıllık periyotlar şeklinde, 2009 yılından 2020 yılına kadar olan dönemler ise yıllık periyotlar halinde incelenmiştir.

Seydikemer ilçesi nüfusunun 1970-2009 yılları arasında sürekli artış gösterdiği görülmüştür. 1970 yılında 41 901 olan nüfus, 19 176 kişi artarak 2009 yılında 61 077 olmuştur. 2010 ile 2012 yılları arasında bu artış yerini azalışa bırakmıştır ve nüfus 1 646 kişi azalarak 59 431 seviyelerine gerilemiştir. Nüfus 2013-2015-2018 yıllarında artış, 2014-2016-2017-2019-2020 yıllarında ise azalmıştır (Çizelge 1). Nüfusun yıllık artış hızının 2009-2020 arasındaki periyotta oldukça düzensiz bir seyir göstermektedir (Şekil 1). Yıllık nüfus artış hızının en yüksek olduğu yıllar 2015 ile 2018; en düşük olduğu yıllar 2011, 2012 ve 2014 yılları olmuştur (Şekil 1).

Çizelge 1. Seydikemer İlçesinde, Nüfus ve Yıllık Artış Hızının Değişimi (1970-2021).

Yıllar	İlçe Nüfusu	Yıllık Artış Hızı	Yıllar	İlçe Nüfusu	Yıllık Artış Hızı
1970	41 901	-	2012	59 431	-1,3
1975	47 986	2,9	2013	59 660	0,4
1980	48 559	0,2	2014	58 771	-1,5
1985	54 049	2,2	2015	61 019	3,7
1990	54 912	0,3	2016	60.306	-1,2
2000	57 972	0,5	2017	59 994	-0,5
2007	59 834	0,4	2018	62 246	5,2
2009	61 077	1,0	2019	61 653	-1,0
2010	60 922	-0,2	2020	61 306	-0,5
2011	60 110	-1,3			

Kaynak: TÜİK, 2021

Şekil 1. Seydikemer İlçesinde, Nüfus ve Yıllık Artış Hızının Değişim Grafiği (1970-2020).

Seydikemer ilçe merkezinde ise yıllara göre nüfus miktarında değişiklikler olmuştur. İlçe merkezi Belen, Cumhuriyet, Gerişburnu ve Menekşe olmak üzere 4 mahallenin birleşmesiyle meydana gelmiştir.

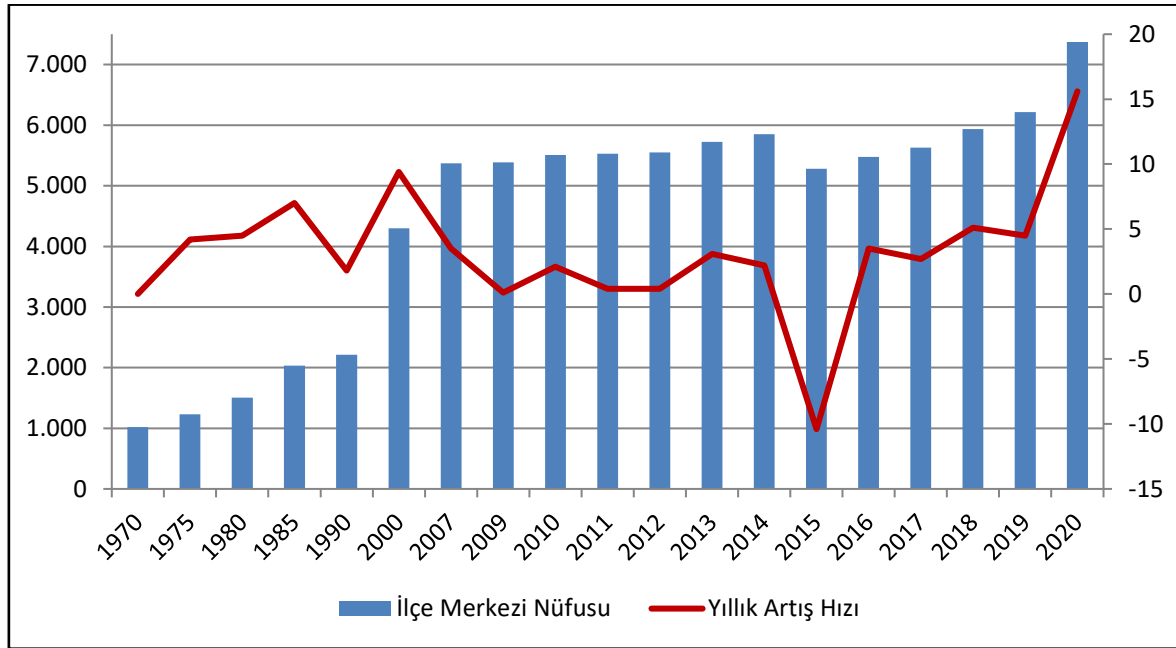
Seydikemer ilçe merkezinin nüfusu; 1970’de 1018, 1975’de 1230, 1980’de 1505, 1985’de 2035, 1990’da 2215, 2000 de 4298, 2007 de 5369, 2011 de 5531, 2013’de 5 726 2014’te 5853, 2015’de 5281, 2016’da 5474, 2017’de 5627, 2018’de 5933, 2019’da 6217 son olarak 2020 yılında ise 7 371 kişi olduğu görülmektedir (Çizelge 2).

Yani genel olarak bakıldığı zaman ilçe merkezinin 1970 yılından 2014 yılına kadar sürekli artış, 2015 yılında düşüş daha sonraki 2016-2020 yıllarında da artış olduğu görülür. 1970 yılından 2020 yılına kadar merkez nüfusu toplam 5 634 kişi artarak 7 371 kişi olmuştur (Çizelge 2; Şekil 2).

Çizelge 2. Seydikemer İlçe Merkezinde, Nüfus ve Yıllık Artış Hızının Değişimi (1970-2021).

Yıllar	İlçe Merkezi Nüfusu	Yıllık Artış Hızı	Yıllar	İlçe Merkezi Nüfusu	Yıllık Artış Hızı
1970	1 018	-	2012	5 552	0,4
1975	1 230	4,2	2013	5 726	3,1
1980	1 505	4,5	2014	5 853	2,2
1985	2 035	7,0	2015	5 281	-10,4
1990	2 215	1,8	2016	5 474	3,5
2000	4 298	9,4	2017	5 627	2,7
2007	5 369	3,5	2018	5 933	5,1
2009	5 384	0,1	2019	6 217	4,5
2010	5 509	2,1	2020	7 371	15,6
2011	5 531	0,4			

Kaynak: TÜİK, 2021

Şekil 2. Seydikemer İlçe Merkezinde, Nüfus ve Yıllık Artış Hızının Değişim Grafiği (1970-2021).

İlçe merkezindeki artışlarda göçler, turizm, belde özelliği kazanma, siyasi istikrar ve ilçe nüfusuna yerleşmelerin çıkarılması veya dâhil edilmesi etkili olmuştur.

3.1.3. Nüfusun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

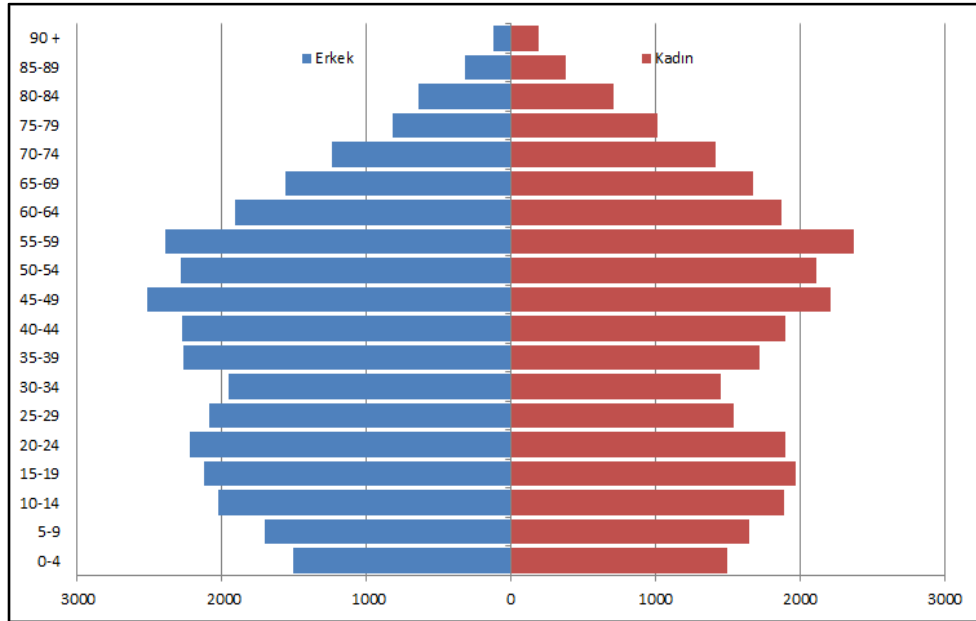
Seydikemer ilçe nüfusunun dar aralıklı yaş gruplarında en az nüfus 325 kişi ile 90 + yaş grubunda, en fazla nüfus ise 4749 kişi ile 55-59 yaş grubunda olduğu görülür (Çizelge 3). Geniş aralıklı yaş gruplarında 0-14 yaş arası nüfus 10 248, 15-64 yaş arası nüfus 40 986, 65 yaş üstü nüfusun ise 10 072 olduğu hesaplanmıştır.

Çizelge 3. Seydikemer İlçe Nüfusunun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (2020).

Yaş Grubu	Nüfus	Erkek	Kadın
0-4	2 998	1 506	1 492
5-9	3 347	1 699	1 648
10-14	3 903	2 016	1 887
15-19	4 082	2 114	1 968
20-24	4 115	2 220	1 895
25-29	3 616	2 080	1 536
30-34	3 396	1 948	1 448
35-39	3 978	2 259	1 719
40-44	4 173	2 273	1 900
45-49	4 719	2 510	2 209
50-54	4 385	2 278	2 107
55-59	4 749	2 383	2 366
60-64	3 773	1 905	1 868
65-69	3 233	1 558	1 675
70-74	2 647	1 236	1 411
75-79	1 829	817	1 012
80-84	1 345	634	711
85-89	703	320	383
90 +	315	123	192
Toplam	61 306	31 879	29 427

Kaynak: TÜİK, 2021.

Seydikemer nüfusunun yaşlara göre dağılımında: 0-14 yaş grubunda yer alan çocukların oranı %16,71, 14-65 yaş grubu içerisindeki yetişkinler % 66,85, 65 yaş ve üstü ise % 16,42'lik bir orana sahiptir (Şekil 3). Türkiye nüfusunun yaşlara göre dağılımına bakıldığında; 0-14 yaş çocuk nüfusun %38, 15-64 yaş yetişkin nüfusun % 48 ve 65 yaş ve üstü nüfusun % 14'lük bir paya sahip olduğunu görürüz. İlçe ve ülke genelinin rakamlarına bakıldığında Seydikemer de 0-14 yaş grubu nüfus ülke değerinin çok çok altında, 65 yaş üstü nüfusun ise ülke değerinin üstünde nüfusa sahip olduğu görülür.

Şekil 3. Seydikemer İlçe Nüfusunun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (2020).

3.1.4. Nüfusun Cinsiyet Yapısı

Seydikemer ilçesinin 2020 yılı verilerine göre toplam nüfusu 61 306 olarak tespit edilmiştir. Bu nüfusun 31 879'u erkek, 29 427'si ise kadın nüfustur. Buradan da anlaşılacağı üzere ilçede erkek nüfusu kadın nüfusundan fazladır (Çizelge 4).

2020 yılı verilerine göre Türkiye'de ikamet eden nüfusta erkeklerin oranı 41 milyon 915 bin 985 kişiyle %50,2, kadınların oranı ise 41 milyon 698 bin 377 kişiyle %49,8 olarak hesaplanmıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere ilçede erkek nüfus oranı ülke ortalamasına göre yüksek, kadın nüfus oranı ise düşüktür.

Çizelge 4. Seydikemer İlçesi Nüfusunun Cinsiyet Yapısı (2013-2020).

Yıl	Nüfus	Erkek	Kadın
2013	59 660	30 257	29 403
2014	58 771	29 793	28 403
2015	61 019	31 516	29 503
2016	60 306	31 058	29 248
2017	59 994	30 896	29 098
2018	62 246	32 346	29 900
2019	61 653	32 264	29 389
2020	61 306	31 879	29 427

Kaynak: TÜİK, 2021.

3.1.5. Medeni Durum

İlçe nüfusunun medeni durumu incelendiği zaman; 34 446 kişi evli, 11 150 kişi bekâr, 1 643 kişi boşanmış, 3 598 kişinin ise eşi ölmüş olarak ortaya çıkar. Buradan da anlaşılacağı üzere ilçede evli nüfus çoğunluktadır. Medeni durumda bekâr erkeklerin fazla, boşanmış kadınların azlığı, eşi ölenlerde ise kadınların fazla olması dikkati çeker (Çizelge 5).

Çizelge 5. Seydikemer İlçesi Nüfusunun Medeni Durumu (2020).

Medeni Durum	Kişi Sayısı	%	Erkek	Kadın
Evli	34 446	67.75	17 596	16 850
Bekâr	11 150	21.93	7 244	3 906
Boşanmış	1 643	3.23	1 053	590
Eşi Ölmüş	3 598	7.07	673	2 925
TOPLAM	50 837	99.98	26 566	24 271

Kaynak: TÜİK, 2021

2020 yılı verileri incelendiği zaman ilçede evli nüfusun %67,75, bekâr nüfusun %21,93, boşanmış nüfusun %3,23, eşi ölmüş nüfusun %7,07'lik bir değere sahip olduğunu görülür (Çizelge 5). Görüldüğü üzere ilçede boşanma oranları düşüktür.

3.1.6. Nüfusun Mesleklere Göre Dağılımı

Seydikemer ilçesinde aktif nüfusunun mesleklere göre dağılımına bakıldığında perakende ticaret, toplum hizmeti, ziraat, orman ve inşaat işlerinde çalışanların sayısının fazla, elektrik, su, gaz, madencilikte çalışanların sayısının ise düşük olduğu anlaşılmıştır (Bozyiğit, 2015).

İlçe merkezi nüfusunda ticaret ve hizmet, ilçe merkezi dışında tarım ve hayvancılık sektörlerinde çalışanların oranı yüksektir. Seydikemer yöresinde aktif olmayan nüfusu ise; büyük çoğunlukla öğrenci ve emekliler oluşturmaktadır (Bozyiğit, 2015).

3.1.7. Nüfusun Dini Yönü

Seydikemer İlçe Nüfus Müdürlüğünden elde ettiğimiz verilere göre; 2014 yılı itibariyle müslümanların toplam nüfus içerisindeki payı %99,9 iken, gayri müslimlerin payı da %0,1'dir (Bozyiğit, 2015).

İlçede 196 cami, 140 imam, 11 kurs öğreticisi, 3 müezzin, 3 vaiz, 2 memur, 2 şoför ve 1 müftü bulunmaktadır (Seydikemer İlçe Müftülüğü, 2021).

3.1.8. Yaşam İstatistikleri

İlçe nüfus verilerine bakıldığı zaman doğum rakamlarının, ölüm rakamlarına oranlarına fazla olduğu dikkat çeker. 2015 yılında 451 doğum, 196 ölüm; 2016 yılında 440 doğum, 183 ölüm; 2017 yılında 500 doğum, 248 ölüm; 2018 yılında 531 doğum, 207 ölüm ve 2019 yılında ise 502 doğum, 195 ölüm olduğu görülür (Çizelge 6).

Çizelge 6. Seydikemer İlçesinde Doğum ve Ölüm Sayıları (2020).

Yıllar	Doğum	Ölüm
2015	451	196
2016	440	183
2017	500	248
2018	531	207
2019	502	195

Kaynak: Seydikemer İlçe Nüfus Müdürlüğü, 2021

3.1.9. Göçler

Nüfusun yapısını değiştiren pek çok faktör bulunmaktadır. Bu faktörlerden biri de göçlerdir. Türkiye'de iç göç hareketi genellikle gelişmemiş alanlardan gelişmiş alanlara doğrudur. Bunun temelinde fiziki ve sosyo-ekonomik faktörler yatmaktadır. Fiziki faktörler (sert iklim şartları, yüksek ve arızalı yüzey şekilleri, verimsiz topraklar) geçimi zorlaştırabilir. Ekonomik faktörler nedeniyle insanlar yoksul bölgelerden yaşam standardının yüksek olduğu bölgelere göç etmektedirler (Mutluer, 1992: Atalay, 2000 ve Toroğlu, 2007'dan Aktaran: Kantürk Yiğit, 2011: 526).

Kentleşme, eğitim düzeyindeki ilerleme, özellikle kadınların eğitim düzeyindeki ilerlemeler, kadının çalışma yaşamında daha çok yer almaya başlaması, işsizlik ve ekonomik alanda yaşanan sıkıntılar vb. nedenler doğum oranlarında düşmeye, dolayısıyla da nüfus artış hızının düşmesine neden olmuştur (Gelekçi, 2015: 604).

Seydikemer yöresinde meydana gelen göç hareketlerini kısa süreli ve uzun süreli göçler olmak üzere ikiye ayırabiliriz.

Kısa Süreli Göçler: Turizm ve yaylacılık faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Genellikle mevsimlik nüfus göçleri görülmektedir. Özellikle yaz aylarında yerli ve yabancı turistlerin Seydikemer'e ve çevresine gelmeleri nüfusu arttırmıştır. Buna benzer bir göç olayı da sonbahar-kış mevsiminde yaşanmaktadır. Seydikemer ilçesinin dağlık ve platoluk kesimlerindeki yerleşmelerden örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliğinin yapıldığı sahil kesimindeki yerleşmelere mevsimlik işçi göçü gerçekleşmektedir. Bu mevsimlik işçi göçünün bir kısmı da Fethiye, Ortaca, Finike ve Kumluca ilçelerine yapılmaktadır (Bozyiğit, 2015: 80).

Uzun yıllardan beri yörede görülen yaylacılık, sahil kesimi ile dağlık sahalar arasında nüfus hareketlerine yol açmaktadır. Kışın sahil kesiminde bulunan insanlar, yaz mevsiminde yayla diye adlandırılan plato ve dağlık sahalarla göç etmektedirler. Hatta sahildeki mahallelerin yaylada da aynı isimle adlandırılan mahalleleri bulunmaktadır.

Uzun Süreli Göçler: Seydikemer ilçesinden doğal afet, eğitim ve iş bulma amacı ile diğer şehir ve ülkelere nüfus göçleri olmuştur. Bugün de bu göç devam etmektedir. Ancak 1980 sonrasında Seydikemer ve çevresinin doğal güzelliklerinin keşfedilmesi, ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi, örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliğinin yaygınlaşması dışarıdan Seydikemer'e göçü tetiklemiştir. Seydikemer'e göç edenlerin çoğunluğu yurt dışından gelen yabancı uyruklu kişilerdir. Bunlar arasında İngilizler çoğunluktadır. Seydikemer ilçe merkezi ve Sahil Ceylan'da yoğunluk göstermektedirler. Tarım ve inşaat işlerinde çalışmak amacı ile Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelip yerleşen aileler bulunmaktadır. Ancak bunların sayısı oldukça azdır (Bozyiğit, 2015: 80).

İlçede turizm, hayvancılık, mevsimlik işçi gibi sebeplerden göç almaktadır. Yaz aylarında ilçeye turist gelmesiyle nüfus artar. Yaylacılık ise sahil ile dağlık kesim arasında bir hareketliliğin yaşanmasına sebep olur. Bunların dışında eğitim ve iş bulma amacı ile diğer şehir ve ülkelere nüfus göçleri yaşanır. Günümüzde de bu göç devam ediyor olsa bile geçmiş yıllara göre bu azalmıştır. Seydikemer ve çevresinin doğal güzelliklerinin keşfedilmesi, ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi ile Seydikemer'e göçü tetiklemiştir.

Seydikemer ilçesi nüfusunun kökeninin illere göre dağılımında Muğla ilinin en büyük paya sahip olduğunu görürüz. Muğla ilini Antalya, Denizli, Burdur, Şanlıurfa, Konya, Kahramanmaraş illeri izlemektedir (Çizelge 7).

Çizelge 7. Seydikemer İlçesinde Yaşayan Nüfusun Kayıtlı Oldukları İllere Göre Dağılımı (2020).

Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi Sayısı	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi Sayısı
Adana	119	Kahramanmaraş	204
Adıyaman	67	Kayseri	71
Afyonkarahisar	118	Kırşehir	45
Aksaray	43	Konya	209
Ankara	101	Kütahya	75
Antalya	1 009	Malatya	67
Aydın	172	Manisa	91
Batman	81	Mardin	116
Balıkesir	53	Mersin	106
Burdur	418	Muğla	58 054
Bursa	56	Nevşehir	92
Denizli	466	Niğde	56
Diyarbakır	186	Ordu	74
Elazığ	52	Samsun	71
Erzurum	111	Şanlıurfa	255
Eskişehir	88	Sivas	87
Gaziantep	98	Tokat	63
Hatay	143	Trabzon	41
Isparta	85	Van	117
İstanbul	109	Yozgat	82
İzmir	163		

Kaynak: TÜİK, 2021.

3.1.10. Nüfusun Dağılışı

Yerleşmelerin sahip olduğu fiziki ve beşeri özellikler sahip olduğu nüfusun miktarının yanında bu nüfusun mekânsal dağılımı üzerinde de etkili olmaktadır. Fiziki özellikler genel olarak iklim, yer şekilleri, su kaynakları, toprak verimliliği gibi faktörler olurken sanayi, tarım, turizm, ulaşım ve ticaret faaliyetleri ise nüfusu etkileyen beşeri özellikler olarak değerlendirilir (Sağdıç ve Bozyiğit, 2010: 156; Güngör ve Bozyiğit, 2011: 189; Ayhan, 2020: 402).

Seydikemer ilçesinde nüfusun en fazla olduğu yer, ilçe merkezidir. Toplam nüfusun % 12'si burada toplanmıştır. Bunda en önemli etken, Seydikemer'in idari merkez olma özelliğidir. Bunun yanında, şehirselleşmelerin de etkisi vardır (Bozyiğit, 2015).

İlçede bulunan mahallelerin nüfus sayılarına bakıldığında; Eşen (3 693), Karadere (3 177), Cumhuriyet (3 040), Gerişburnu (2 123), Kumluova (2 787), Ören (1 629), Zorlar (1 623), Yakaköy (1 585), Kadıköy (1 582), Menekşe (1 489) mahalleleri nüfusu en yüksek 10 mahalle olarak karşımıza çıkar. Bunların içerisinde bulunan Gerişburnu, Cumhuriyet ve Menekşe mahalleleri ilçe merkezinde yer alan mahallelerdir (Çizelge 8).

Özellikle tarımın temel geçim kaynağı olduğu mahalleler: Karadere, Kumluova Eşen, Kadıköy, Ören, Yakaköy, Güneşli, Gölbent, Zorlar, Ortaköy ve Seki diğer mahallelere göre fazla nüfuslanmışlardır. Hayvancılığın ön plana çıktığı Arifler, Minare, Sarıyer, Çökek, Kınık, Doğanlar, Haciosmanlar, Yayla Patlangıç, Çayan ve Çatak' da nüfusun az olduğu görülür (Bozyiğit, 2015).

Çizelge 8. Seydikemer İlçesindeki Mahallelerin Nüfusları (2020).

Mahallenin Adı	Nüfus	Mahallenin Adı	Nüfus
Alaçat	902	Haciosmanlar	323
Arifler	193	İzzettinköy	765
Arsaköy	1 383	Kabaağaç	863
Atlıdere	758	Kadıköy	1 582
Bağlağaç	971	Karadere	3 177
Bayırköy	770	Karaköy	1 045
Bekçiler	1031	Kayabaşı	265
Belen	719	Kayacık	945
Boğalar	389	Kayadibi	942
Boğaziçi	560	Kıncılar	973
Ceylan	1 376	Kınık	420
Cumhuriyet	3 040	Korubükü	775
Çaltılar	400	Kumluova	2 787
Çaltıözü	885	Menekşe	1 489
Çamurköy	789	Minare	226
Çatak	436	Ortaköy	1 369
Çayan	347	Ören	1 629
Çaykenarı	1 079	Paşalı	583
Çobanisa	305	Sahilceylan	890
Çobanlar	874	Sarıyer	247
Çökek	250	Seki	917
Çukurincir	660	Seydiler	666
Demirler	562	Söğütlüdere	565
Dereköy	691	Temel	433
Dodurga	485	Uğurlu	650
Doğanlar	412	Yakabağ	547
Dont	413	Yakaköy	1 585
Döğer	1 054	Yayla Erdilek	412
Eşen	3 693	Yayla Gökben	238
Gerişburnu	2 123	Yayla Karaçulha	592
Girmeler	988	Yaylapatlangıç	406
Gölbent	1 359	Zorlar	1 623
Güneşli	1 480		

Kaynak: TÜİK, 2021

3.1.11. Nüfusun Sağlık Durumu

Seydikemer ilçesinde 1 İlçe Sağlık Müdürlüğü, 1 Toplum Sağlığı Merkezi, 20 Aile Sağlığı Merkezi ve 5 adet 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu (Seydikemer, Seki, Eşen, Bekçiler, Karadere) bulunmaktadır (Seydikemer İlçe Sağlık Müdürlüğü, 2021).

Bunların dışında ilçede 2022 yılında hizmete girmesi planlanan bir devlet hastanesi şuan yapım aşamasındadır.

3.1.12. Nüfus Yoğunluğu

Seydikemer ilçesi 2020 yılı verilerine bakıldığında zaman aritmetik nüfus yoğunluğu 30,2 kişidir (Çizelge 9). Ülkemizde 2020 yılında aritmetik nüfus yoğunluğu 109 kişidir. Buradan da anlaşılacağı üzere Seydikemer de nüfus yoğunluğu ülke geneline oranla oldukça düşüktür. Bunun nedeni ise dağlık ve engebeli arazilerin çokluğu, yükseklik, tarım alanlarının sınırlılığı ve sanayi tesislerinin azlığıdır.

Çizelge 9. Seydikemer İlçesinde Nüfus Yoğunluğunun Yıllara Göre Değişimi (1970-2020).

Yıllar	Nüfus Yoğunluğu	Yıllar	Nüfus Yoğunluğu
1970	20.6	2013	29.4
1975	23.6	2014	29.0
1980	23.9	2015	30.0
1985	26.6	2016	29.7
1990	27.1	2017	29.5
2000	28.6	2018	30.6
2007	29.5	2019	30.4
2009	30.1	2020	30.2
2011	29.6		

Kaynak: TÜİK, 2021

3.1.13. Nüfusun Eğitim Durumu

Seydikemer yöresindeki şehir nüfusunda okuma-yazma bilenlerin sayısı 55 837 iken, okuma-yazma bilmeyenlerin miktarı 1 828'dir. Nüfusunun %96,4'ü okuma-yazma bilmektedir. İlkokul mezunlarının sayısı 25 898, ilköğretim mezunu 5 084, ortaokul 10 287, lise ve dengi okul mezunu 6 193 iken, yüksekokul mezunu 3624 kişi olarak tespit edilmiştir. 120 kişinin ise eğitim durumu tespit edilememiştir (Çizelge 10).

Çizelge 10. Seydikemer İlçesi Nüfusunun Öğrenim Durumu (2020).

Sayım yılı	Okuma-Yazma Bilenler	Okuma-Yazma Bilenler								
		Bilinmiyor	Okuryazar Eğitimsiz	İlkokul Mezunu	İlköğretim Mezunu	Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	Yüksek Lisans	Doktora
2020	1 828	120	4 751	25 898	5 084	10 287	6 193	3 409	178	37

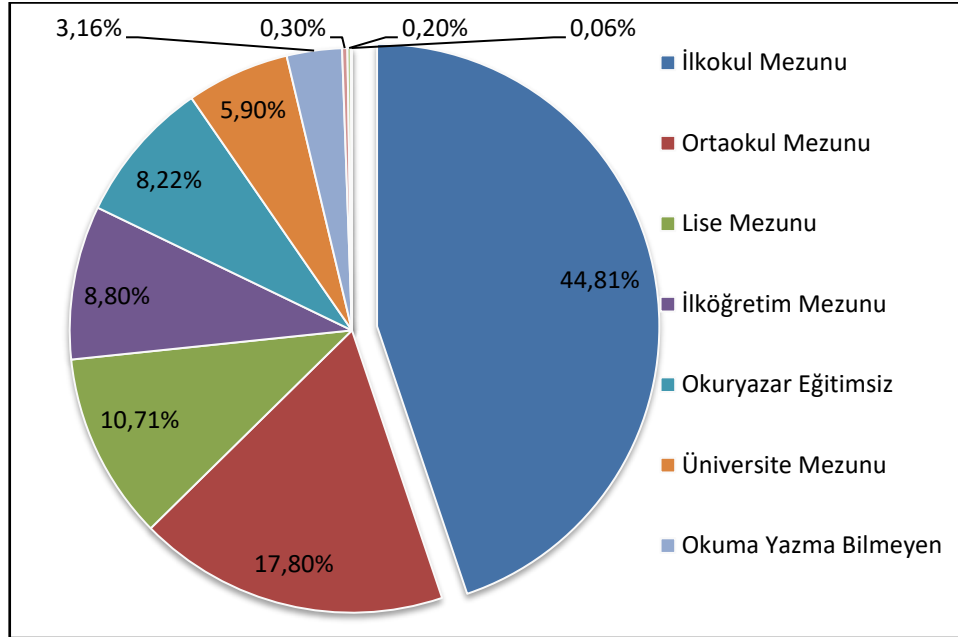
Kaynak: TÜİK, 2021

Okuma yazma bilmeyen nüfusa bakıldığı zaman kadın nüfusunun (1559), erkek nüfusuna (269) oranla fazlalığı dikkat çeker. Buradan ilçede kadın nüfusun okuma yazma bilmeme durumunun oldukça yüksek olduğunu görürüz. Okuma-yazma bilen fakat herhangi bir okul bitirmeyen nüfusa bakıldığı zaman 1976'ı erkek, 2775'i kadın olmak üzere toplam 4 751 kişi vardır. İlçe genelinde okuma-yazma bilen erkek nüfusu 30 042, kadın nüfusu ise 27 354 kişi 'dir. Bunların dışında ilçede ilkokul mezunu kişi sayısı 25 898 ile oldukça yüksektir. Eğitimde ilkokul kademesinin üzerine çıkıldıkça mezun sayısının azaldığı dikkat çekici bir durumdur. Oran olarak bakıldığı zaman %44,8 ilkokul mezunu, %8,8 ilköğretim mezunu, % 17,8 ortaokul mezunu, % 10,7 lise mezunu, % 5,9 ile ise yükseköğretim mezunu vardır (Çizelge 11, Şekil 4).

Çizelge 11. Seydikemer İlçesinin Cinsiyete Göre Öğrenim Durumu (2020).

Öğrenim Durumu	Toplam Nüfus	%'si	Erkek Nüfus	Kadın Nüfus
Okuma Yazma Bilmeyen	1 828	%3,16	269	1 559
Okuryazar Eğitimsiz	4 751	%8,22	1 976	2 775
İlkokul Mezunu	25 898	%44,81	12 324	13 574
İlköğretim Mezunu	5 084	%8,80	3 269	1 815
Ortaokul Mezunu	10 287	%17,80	6 345	3 942
Lise Mezunu	6 193	%10,71	4 043	2 150
Üniversite Mezunu	3 409	%5,90	1 937	1 472
Yüksek Lisans	178	%0,30	123	55
Doktora	37	%0,06	25	12
Okuma-Yazma Durumu Bilinmiyor	120	%0,20	62	58
TOPLAM	57 785	99,96	30 373	27 412

Kaynak: TÜİK, 2021

Şekil 4. Seydikemer İlçesinin Cinsiyete Göre Öğrenim Durumu (2020).

Türkiye nüfusuna bakıldığı zaman herhangi bir okul mezunu olmayan nüfusun 10.428.442 kişi ile %15, ilkökul-ortaokul-lise mezunu nüfusun 52.050.024 kişi ile %70, lisans ve lisansüstü mezun sayısı 11.552.703 kişi ile %15'lik bir değere sahip olduğunu görürüz. Seydikemer nüfusu ile karşılaştırılınca ilçede lisans ve lisansüstü mezun sayısının % 6,2'lik bir değer ile Türkiye yüzdesinden oldukça düşük olduğu dikkat çeker. Bunun dışında ilçede ilkökul, ortaokul ve lise mezunu nüfusun %83'lük bir değer ile yüksek olduğu görülür (Şekil 5).

Seydikemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan verilere göre ilçe merkezinde 8 tane okul bulunmaktadır. Bu okullardan en fazla derslik sayısına sahip olan okul Şehit Gürcan Akan İlkokulu, en fazla öğretmene sahip olan okul Seydikemer Atatürk Ortaokulu, en fazla öğrenciye sahip olan okul ise Şehit Gürcan Akan İlkokulu' dur (Çizelge 12).

Çizelge 12. Seydikemer İlçe Merkezindeki Okullarda Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları (2021).

OKULLAR	Derslik sayısı	Öğretmen Sayısı(E+K)	Öğrenci Sayısı(E+K)
Şehit Gürcan Akan İlkokulu	23	27	542
Seydikemer Atatürk Ortaokulu	20	36	433
Seydikemer Anadolu Lisesi	15	27	526
Seydikemer Anadolu İmam Hatip Lisesi	16	17	329
Seydikemer Anaokulu	3	4	44
Gerişburnu Ömer Aygün Ortaokulu	8	9	86
Gerişburnu Ömer Aygün İlkokulu	3	9	81
Seydikemer Hasan Günay İmam Hatip Ortaokulu	6	8	106
TOPLAM	94	137	2147

Kaynak: Seydikemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021.

Seydikemer ilçesine bağlı mahallelerde 53 okulda; 388 derslik, 566 öğretmen 5663 öğrenci bulunmaktadır (Tablo 13). İlçede bir dersliğe 15 öğrenci, bir öğretmene de 10 öğrenci düşmektedir.

Çizelge 13. Seydikemer İlçesine Bağlı Mahallelerdeki Okulların Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları (2021).

OKULLAR	Derslik Sayısı	Öğretmen Sayısı(E+K)	Öğrenci Sayısı(E+K)
Alaçat Şehit Er Aden Şimşek Ortaokulu	9	11	81
Arsa Şehit Piyade Er Özgür Eldemir İlkokulu	6	8	91
Arsa Ortaokulu	6	17	75
Bağlağaç Şehit Nizamettin Akan İlkokulu	5	6	61
Bağlağaç Şehit Nizamettin Akan Ortaokulu	6	10	63
Bayır Şehit Sabri Acar İlkokulu		6	51
Bayır Şehit Sabri Acar Ortaokulu	9	8	50
Bekçiler Şehit Komando Er Fedai Kebiz İlkokulu	12	5	90
Bekçiler Şehit Komando Er Fedai Kebiz Ortaokulu		7	50
Çaltıözü Çobanlar Şehit Er Ramazan Bilgiç İlkokulu		4	59
Çaltıözü Çobanlar Şehit Er Ramazan Bilgiç Ortaokulu	14	13	103
Çaykenarı İlkokulu	10	7	61
Çaykenarı Ortaokulu		7	58
Çukurincir İlkokulu	5	7	40
Döğer Ali Hilmi Yonca Döğerli İlkokulu		7	85
Döğer Ali Hilmi Yonca Döğerli Ortaokulu	9	10	73
Eşen Şehit Er Adnan Ergen İlkokulu	15	14	202
Eşen İmam Hatip Ortaokulu		8	57
Eşen Ortaokulu	13	20	149
Girmeler İlkokulu	6	7	56

Gölbent Ramazan Patat Ortaokulu	16	17	169
Gölbent Ramazan Patat İlkokulu		10	110
Güneşli İlkokulu	16	18	146
Güneşli Ortaokulu		18	126
İzzettin Uzunduvar İlkokulu	1	1	16
Kabağağaç İlkokulu	5	7	70
Kadıköy İlkokulu		10	155
Kadıköy Ortaokulu	17	15	114
Karadere İlkokulu	19	18	308
Karadere Ortaokulu	15	23	255
Karaköy İlkokulu	3	6	122
Karaköy Ortaokulu	8	6	67
Kayacık Bozalan Mahallesi İlkokulu	5	3	35
Kayacık İlkokulu	2	1	12
Kayadibi Şehit Er Feruz Zorlu İlkokulu		5	33
Kayadibi Şehit Er Feruz Zorlu Ortaokulu	12	8	51
Kıncılar Akbük Mahallesi İlkokulu	6	7	85
Kıncılar Akbük Mahallesi Ortaokulu	8	19	121
Kumluova Prof.Dr. Ayhan Önder İlkokulu		17	355
Kumluova Prof.Dr. Ayhan Önder Ortaokulu	28	15	223
Ortaköy İlkokulu	11	12	164
Ortaköy Ortaokulu	9	19	129
Ören Vali Ahmet Cemil Serhadlı İlkokulu	5	8	115
Ören Vali Ahmet Cemil Serhadlı Ortaokulu	11	14	110
Seki İlkokulu	10	8	137
Seki Ortaokulu	8	13	130
Yaka Akımlar İlkokulu	4	3	23
Zorlar Şehit Jandarma Onbaşı Hasan Küçükçoban İlkokulu	6	8	91
Zorlar Şehit Jandarma Onbaşı Hasan Küçükçoban Ortaokulu	7	9	92
Prof. Dr Ayhan Önder ÇPAL	18	18	176
Seki Şehit İsa Topal ÇPAL	9	18	107
Kadıköy İbrahim Küçükünal ÇPAL	6	18	136
Eşen Anadolu Lisesi	8	11	125
TOPLAM	388	566	5663

Kaynak: Seydikemer İlçe Milli Müdürlüğü, 2021

Genel olarak bakıldığında zaman ilçe merkezinde ve ilçeye bağlı mahallelerde toplam 61 devlet okulu, 3'ünde özel okul olmak üzere toplam 64 okul bulunmaktadır (Çizelge 14).

Çizelge 14. Seydikemer İlçesinde Bulunan Devlet ve Özel Okul Sayıları (2021).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Devlet Okulu	66	64	61	62	61	61	61
Özel Okul	0	0	0	1	3	3	3
TOPLAM	66	64	61	63	64	64	64

Kaynak: Seydikemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021

4. Sonuç ve Öneriler

Seydikemer ilçesi, Türkiye'nin güneybatısında Muğla iline bağlı bir ilçedir. Toprakları Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü'nde yer almaktadır. İlçe, 36° 17' - 37° 02' kuzey enlemleri ile 29° 07' -29° 48' doğu boylamları arasında, 2028,37 km² yüz ölçümüne sahiptir. Önceki adı Kemer olan, Seydikemer 2012 yılında çıkarılan bir kanunla, İlçe statüsüne kavuşmuştur.

2020 TÜİK verilerine göre; Seydikemer de nüfus artış hızı % -0,5, 0-14 yaş grubu nüfus (%16,71), ülke değerinin altında (%38), 65 yaş üstü nüfusun(%16,42) ise ülke değerinin(%14) üstünde nüfusa sahip olduğu görülür (TÜİK, 2021). İlçe erkek nüfusu 31 879 ile %52, kadın nüfusu ise 29 427 ile %48'lik bir oran teşkil etmektedir. Medeni durumda bekâr erkeklerin fazla, boşanmış kadınların azlığı, eşi ölenlerde ise kadınların fazla olması dikkati çeker. İlçede kısa ve uzun süreli göçler mevcuttur. Kısa süreli göçler yayla göçü, mevsimlik işçi göçü iken uzun süreli göçler doğal afet, işsizlik, eğitim amaçlı olduğu tespit edilmiştir. İlçe nüfusunun dağılımında ilçe merkezi, verimli topraklar, su kaynakları ile yeryüzü şekilleri etkili olmuştur. 2020 yılında an fazla nüfus; Eşen (3 693), Karadere (3 177), Cumhuriyet (3 040), Gerişburnu (2 123), Kumluova (2 787), mahallerinde toplanmıştır. Nüfus yoğunluğu 30,2 kişi/km²' dir.

Seydikemer nüfusunda okuma yazma bilmeyenlerin oranı %3.16 okuryazar ancak eğitimsizlerin oranı 8,2 olması yanında bu oranlarda kadın nüfusun fazlalığı söz konusudur.

Sonuç olarak ilçe nüfusu (2020), 61 306 kişi, nüfus artışı ve oranının azaldığı, erkek nüfusun fazlalığı(%52), eğitim düzeyi düşük, nüfusun çoğunluğu ilkökul mezunu olduğu, sağlık hizmetlerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Seydikemer ilçesinin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel potansiyelini bu nüfus özellikleri ile kullanması mümkün görülmemektedir. Bu konuda yerel yönetimler ile Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı koordineli çalışarak yöre insanını nitelikli kılacak projeleri geliştirmeli ve hayata geçirmesi önerilir. Bu konuda öncelikli olarak:

- Nüfusun eğitim durumunu geliştirecek, mesleki yeterlilik kazandıracak projeler hazırlanmalı
- Mahallelerde bulunan kadın nüfusun eğitime ve sürdürülebilir kırsal kalkınma projelerine katılımı sağlanmalı
- Seydikemer nüfusunda 0-14 yaş grubundaki nüfusun Türkiye ortalamasının altında olması gelecekteki planlamaları sektöre ugratabilecektir. Bu konuda nüfus artışı özendirilmelidir. 65 yaş ve yukarı grupta yer alan nüfusun yüksek olması işgücüne katılan nüfusu az olmasına yol açmaktadır. Bu durumda 0-14 yaş grubunun arttırılması önerilebilir.
- İlçe nüfusunda okuma yazma bilmeyenler ile okuryazar ancak eğitimsizlerin toplamı % 11.36 lık bir orana sahiptir. Buna ilaveten nüfusun %44,81'de ilkökul mezunu durumundadır. Bu durumu ancak yöre halkını eğitimi ile aşılması mümkün olacaktır.
- Sağlık hizmetlerindeki yetersizlikler bir ölçüde yapıyı devam eden 150 yatak kapasiteli hastane ile giderilebileceği düşüncesindeyiz. Ancak yeterli donanım ve personel sağlanırsa ciddi iyileşme görülecektir.
- İlçenin son yıllarda kısmen değişmiş olsa da, göç veren konumdan göç alan konuma geçmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.
- Sonuç olarak Türkiye'nin güzide yerlerinden biri olan Seydikemer ilçesi sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel dokuya rağmen hak ettiği yeri alması ancak ve ancak nüfusunun nitelikli hale dönüşmesi ile mümkün olacağı kanaatin taşıyamaktayız.

5. KAYNAKÇA

Atalay, İ.(2000), *Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği*, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

Ayhan, F. (2020), Afyonkarahisar İlinin Nüfus Coğrafyası Özellikleri, *Journal of Awareness*, Cilt / Volume 5, Sayı / Issue 3, 2020, pp. 401-426 E - ISSN: 2149-6544

Bozyiğit, R. (1997), *Eşen Çayı Havzası'nın Jeomorfolojisi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Doktora Tezi).

Bozyiğit, R.(2020), Seydikemer İlçesi (Muğla), Topraklarının Özellikleri ve Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme, *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Sayı 18, S. 695-706.

Bozyiğit, R.2015: *İlçemiz Seydikemer*, İstanbul: Kültür ve Sanat Basımevi.

D.M.İ. (2015): Fethiye ve Çevresindeki Meteorolojik İstasyonlarına Ait: *Yıllık Meteoroloji Bültenleri.
*Günlük ve Aylık Meteoroloji Bültenleri

Doğanay, H. (1997), *Türkiye Beşeri Coğrafyası*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: 2982. Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 877, Eğitim Dizisi: 10.

Emiroğlu, Mecdi, (1988), Türkiye’de Yaşlı Nüfusun Artışı ve Coğrafi Dağılım Özellikleri, *Coğrafya Araştırmaları Dergisi*, Sayı:11, No: 11, s. 25-49.

Gelekçi, C. (2015), 1960 Sonrası Dönemde Türkiye’de Nüfus Yapısı ve Bazı Temel Özellikleri Üzerine Tespitler, *Sosyoloji Konferansları*, No: 52 (2015-2) / 587-607

Güngör, Ş. ve Bozyiğit, R. (2011), Gazipaşa İlçesinde(Antalya) Nüfusun Dağılışı, *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26 (187-199).

Kantürk Yiğit, G.(2011), Ovacık (Karabük) İlçesinin Nüfus Özellikleri, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 6/2 Spring 2011*, p. 523-536, TURKEY.

Mutluer, M. (1992), Edremit Yöresi Kırsal Alanından Nüfus Hareketlerine Neden Olan Faktörler, *Ege Coğrafya Dergisi*, Sayı: 6, 119-151.

Özey, R.(1996), *21. Asrın Ufkunda Türkiye(Sorunlar-Çözümler)*, İstanbul: Marifet Yayınları.

Sağdıç, M. Ve Bozyiğit, R.(2010), Köprü Çayı Havzası’nın Nüfus Özellikleri, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 123-166.

Şenel, M.-Selçuk, H.- Bilgin, Z.R.-Şen, M.A.-Karaman, T.- Dinçer, M.A.- Durakan, E.- Arbaş, A.- Örcen, S.- Bilgin, C. (1989), *Çameli (Denizli)- Yeşilova (Burdur)- Elmalı (Antalya) ve Dolayının Jeolojisi*, Ankara: MTA Rap no:9429 (Yayınlanmamış).

Şenel, M.-Akdeniz, H.-Öztürk, E.M.-Özdemir, T.-Kadınkız, G.-Metin, Y.-Öcal, H.- Serdaroğlu, M.-Örcen, S. (1995), *Fethiye(Muğla), Kalkan (Antalya) ve Kuzeyinin Jeolojisi*, Ankara: MTA, Enst. Jeo. Etüt, Dairesi Yayını,

Tanoğlu, A., (1969), *Nüfus ve Yerleşme*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 1183, Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsü Yayınları No:45, Taş Matbaası.

Toroğlu, E. (2007), Niğde İlinde Göç Faktörleri ve Göçler, *Coğrafi Bilimler Dergisi*, Sayı 5 (1), 75-96.

Tümertekin, E. ve Özgüç, N.(2020), *Beşeri Coğrafya, İnsan, Kültür, Mekan (19.Baskı)*, İstanbul: Çantay Kitabevi.

TÜİK (2021): Nüfus İstatistikleri, Ankara.

Yazıcı, H. (1997), *Orta Sakarya Vadisi'nin Coğrafi Etüdü (Yenice-Alpagut Arası)*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Yay. No: 839, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Yayın No: 78, Araştırma Seri No: 19.

Seydikemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021

Seydikemer İlçe Sağlık Müdürlüğü, 2021

Seydikemer İlçe Müftülüğü, 2021

<https://www.nufusu.com/> Erişim Tarihi-24.04.2021

<https://www.endeksa.com/> Erişim Tarihi-24.04.2021

<http://www.seydikemer.gov.tr/> Erişim Tarihi-30.04.2021

<https://tr.wikipedia.org/> Erişim Tarihi-01.05.2021

<https://www.nufusune.com/> Erişim Tarihi-10.05.2021

<https://dergipark.org.tr/> Erişim Tarihi-10.05.2021